

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 19Csp/322/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117225108
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Baranová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8117225108.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danielou Baranovou v spore žalobkyne: Ľ. Č., J.. XX.X.XXXX, G. A. XXX, XXX XX W. zastúpenej ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU JUDr. Igor Šafranko, ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: Orange Slovensko, a. s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270 zastúpenému Bobák, Bollová a spol., s. r. o., so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 130 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. P r i z n á v a žalobkyni vo vzťahu k žalovanému nárok na 100 % náhradu trov konania, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 18.12.2017 domáhala voči žalovanému zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 130 eur s poukazom na to, že v pôvodnom konaní na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 28C/97/2014 bola žalovaná v postavení spotrebiteľky, ktorý voči nej uplatnil nárok na zaplataenie sumy 325,19 eura s príslušenstvom, pričom súd žalobu v časti 130 eur zamietol v prevyšujúcej časti ako nárok na náhradu škody s tým, že v pôvodnom konaní žalovanej dodaním telefónu za zľavnenú cenu nevznikla škoda. K zníženiu majetku žalobcu poskytnutím telefónu v hodnote 165 eur za akciovú cenu 35 eur došlo pri uzavretí zmluvy a k tomuto zníženiu hodnoty majetku došlo dobrovoľne na základe jeho rozhodnutia. Toto zníženie majetku nebolo dôsledkom protiprávneho konania v tomto konaní žalovanej, a preto neobstojí nárok na náhradu škody zo strany žalobcu.

2. Žalovaný s návrhom nesúhlasil, poukázal na to, že samotná skutočnosť, že v tomto konaní nebol priznaný nárok na zaplataenie náhrady škody, nezakladá vznik nároku na priznanie primeraného finančného zadostučinenia a nie je možné akceptovať názor, že žalobkyni vzniklo neprávó, ktoré je totožné s výškou uplatneného nároku v súdnom konaní. Žalobkyňa nadobudla od žalovaného mobilný telefón za symbolickú cenu a v dohodnutej dobe viazanosti prestala platiť za služby. Žalovaného tým uviedla do omylu, keďže s ňou uzavrel dodatok k zmluve v domnení, že si bude plniť svoje povinnosti riadne a včas.

Žalovaný má za to, že nemožno poskytnúť ochranu spotrebiteľovi, ktorý porušoval svoje zmluvné povinnosti, pretože ak by si žalobkyňa riadne plnila svoje zmluvné povinnosti, ktoré jej zo zmluvy so žalovaným vznikli, žalovaný by sa nebol domáhal zaplataenia náhrady škody. Žalovaný si voči nej plnil svoje povinnosti, avšak žalovaná voči nemu nie, preto priznanie nároku považuje žalovaný v rozpore s dobrými mravmi.

3. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 14.1.2019 č.k. 19Csp/322/2017-39 žalobu zamietol.

4. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 27.8.2019 č.k. 15Co/36/2019-91 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konania a nové rozhodnutie, pričom poukázal na to, že „spornou skutočnosťou v predmetnom spore je splnenie predpokladov upravených v § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. K uvedenému konaniu odvolací súd uvádza, že predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, a to bez ohľadu na to, či k úspešnému uplatneniu práva dôjde na základe žaloby spotrebiteľa alebo prostredníctvom procesnej obrany spotrebiteľa.

V súvislosti s uvedeným sa odvolací súd stotožňuje s právnym záverom vysloveným Krajským súdom v Prešove v bode 9 a 10 uznesenia sp.zn. 6Co/33/2018-96 z 29.11.2018, v zmysle ktorého: „Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. pritom nevyplýva, aby predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie malo byť podanie žaloby na súde. Spotrebiteľ sa totiž ochrany svojho práva môže domáhať na súde nielen podaním žaloby, ale tiež formou obrany proti uplatnenému nároku. Rovnako takáto ochrana spotrebiteľovi môže byť poskytnutá i orgánom rozhodujúcim o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy. Aj vtedy, ak je ochrana poskytnutá spotrebiteľovi bez návrhu zo strany orgánu rozhodujúceho o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy a určité plnenie požadované žalobou nie je priznané, zamietnutie žaloby ohľadne tohto plnenia nie je možné z procesnej stránky hodnotiť inak ako úspech spotrebiteľa a nie úspech orgánu rozhodujúceho o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý postavenie strany sporu nemá (porovn. uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 7Co/105/2017 zo dňa 25.01.2018).“

Z pripojeného spisu Okresného súdu Prešov 28C/97/2014 je zrejmé, že spoločnosť Orange Slovensko, a.s. ako žalobca si žalobou doručenou súdu dňa 10.1.2014 uplatnila voči žalovanej (v tomto konaní žalobkyňi) právo na zaplatenie sumy 195,19 Eur titulom neuhradenia cien za poskytnuté služby a sumy 130 Eur titulom náhrady škody. Náhradu škody tvoril rozdiel medzi predajnou cenou mobilného telefónu (165 Eur) a jeho akciovou cenou (35 Eur). Z pokusu o pokonávku zo dňa 9.7.2012 vyplýva, že suma 130,- Eur predstavuje zmluvnú pokutu/ náhradu škody, ktorú si spoločnosť Orange Slovensko, a.s. uplatnila v zmysle dodatku uzatvoreného k zmluve o pripojení z dôvodu porušenia zmluvných povinností žalobkyňou. Z Dodatku k zmluve o pripojení z bodu 2.5. je zrejmé, že v prípade porušenia niektorej z povinností účastníka uvedenej v bode 2.3. alebo 2.4 tohto článku je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 130,- Eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi bežnou maloobchodnou cenou mobilného telefónu bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny s DPH a kúpnu cenou s DPH, za ktorú podnik predal mobilný telefón účastníkovi. Zo samotnej žaloby spoločnosti Orange Slovensko, a.s. je zrejmé, že táto si právo na zaplatenie 130,- Eur uplatnila titulom nároku na náhradu škody v snahe predísť procesnej neistote pri posudzovaní ich nároku z titulu zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody, keďže ustanovenie Dodatku, v ktorom je dohodnutá výška zmluvnej pokuty za mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie bolo v inom súdnom konaní označené ako neprijateľná zmluvná podmienka.

V čase podania žaloby na súde existovalo právoplatné rozhodnutie, ktoré vyhlásilo zmluvnú podmienku upravujúcu zmluvnú pokutu naformulovanú v Dodatku k Zmluve o pripojení za neprijateľnú. O uvedenej skutočnosti preukázateľne vedel aj žalobca (v tomto konaní žalovaný), keďže v samotnej žalobe uvedené rozhodnutie označil (rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/91/2011). V zmysle ustanovenia § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka bol teda dodávateľ (v tomto konaní žalovaný) povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené má za to, že spoločnosť Orange Slovensko, a.s. v úmysle získať plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky prekvalifikovala ňou uplatňované právo na právo uplatňované titulom náhrady škody, pričom však nedošlo k zmene charakteru samotného práva, teda práva na plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Uvedeným konaním žalobcu došlo len k obídenu zákona s úmyslom získať plnenie, na ktoré žalobca nemal nárok a ktorého uplatňovania sa v zmysle § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka bol povinný zdržať.

V súvislosti s uvedeným odvolací súd, obdobne ako bolo konštatované aj v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove, č.k. 6Co/33/2018-96 z 29.11.2018 poukazuje na fakt reálneho obídenu neželateľného cieľa, na ktorý upozorňuje judikatúra Súdneho dvora. Žalovaným uplatnený nárok na náhradu škody nie je ničím iným ako sofistikovaným uplatnením rovnakého majetkového prospechu ako z nečestnej zmluvnej

podmienky. Súd má pritom povinnosť zbaviť spotrebiteľa akýchkoľvek účinkov neprijateľnej zmluvnej podmienky (čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13 ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Súdny dvor Európskej únie judikoval, že sa neprípúšťa modifikácia neprijateľnej zmluvnej podmienky (rozsudok vo veci C-618/10 Banco Espanol, cit.: Článok 6 ods. 1 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že mu odporuje právna úprava členského štátu, akou je článok 83 legislatívneho dekrétu 1/2007 o prepracovaní všeobecného zákona o ochrane spotrebiteľov a užívateľov a ďalších doplňujúcich zákonov (Real Decreto Legislativo 1/2007 por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios y otras leyes complementarias) zo 16. novembra 2007, ktorá vnútroštátnemu súdu umožňuje v prípade, že rozhodne o neplatnosti nekalej podmienky, ktorá je súčasťou zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, doplniť uvedenú zmluvu tým, že zmení obsah tejto podmienky).

Zmenou označenia titulu, akým sa žalovaný domáhal svojho práva v pôvodnom konaní sa nijako nezmení spoločnosťou neželaný výsledok. Žalovaným uplatnený nárok na zaplatenie sumy 130,- Eur vo veci vedenej Okresným súdom Prešov pod sp.zn. 28C/97/2014, vzhľadom na v žalobe opísané rozhodujúce skutočnosti, bez ohľadu na to, ako boli žalobcom (v tomto konaní žalovaným) právne kvalifikované v žalobe, bolo potrebné pre predmetné konanie posúdiť ako nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, keďže práve k získaniu uvedeného plnenia smeroval úmysel spoločnosti Orange Slovensko, a.s., čo vyplýva aj z predžalobnej výzvy, z Dodatku k zmluve o pripojení ako aj zo samotnej žaloby žalobcu (v tomto konaní žalovaného).

Čo sa týka námietky žalovaného, podľa ktorej z porušovania zmluvných povinností nemožno vyvodzovať práva pre spotrebiteľa a poskytovať mu neprimeranú ochranu, odvolací súd poukazuje na to, že z porušenia zmluvných povinností vzniklo žalovanému právo na zaplatenie ceny za poskytnuté služby vo výške 195,19 Eur, ktoré bolo Okresným súdom Prešov rozsudkom č.k. 28C/97/2014-36 z 9.7.2014 priznané. Práva na priznanie primeraného finančného zadostučinenia sa žalobkyňa domáhala z dôvodu uplatnenia práva žalovaného na sumu 130,- Eur titulom náhrady škody/ zmluvnej pokuty, ktorej uplatnením došlo k porušeniu práv spotrebiteľa“.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením obsahu spisu tunajšieho súdu sp.zn. 28C/97/2014 a zistil tento skutkový stav:

6. Dňa 10.1.2014 podal na tunajšom súde Orange Slovensko, a. s. ako žalobca voči žalovanej v tomto konaní žalobkyňa žalobu o zaplatenie 325,19 eura, pričom svoj nárok odôvodnil tým, že uzavrel s ňou zmluvu č. A2778406, na základe ktorej vypožičal žalovanej SIM kartu, ktorá umožňuje žalovanej využívať telekomunikačné služby poskytované Orange Slovensko, a. s. SIM karte bolo priradené účastnícke tel. číslo 0918481995.

7. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 9.7.2014 č.k. 28C 97/2014-36 rozhodol tak, že žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému istinu vo výške 195,19 eura s 8,75 % úrokom z omeškania ročne od 24.7.2012 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti návrh zamietol, pričom poukázal na to, že žalobcovi tým, že dodal žalobkyňu telefón za zľavnenú cenu nevznikla škoda. K zníženiu majetku žalobcu poskytnutím telefónu v hodnote 165 eur za akciovú cenu 35 eur došlo pri uzavretí zmluvy a k tomuto zníženiu hodnoty majetku žalobcu došlo dobrovoľne na základe jeho rozhodnutia. Toto zníženie majetku nebolo dôsledkom protiprávneho konania žalovanej. Žalovaná následne porušila svoju zmluvnú povinnosť, a to nezaplatila cenu za poskytnuté služby a v súlade so zmluvou došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu medzi účastníkmi konania. Samotné uzatvorenie kúpnej zmluvy, podľa ktorej si účastníci platne dohodli akciovú cenu ako kúpnu cenu, nemôže spôsobiť žalobcovi žiadnu škodu, lebo takýto predaj a takto dohodnutá kúpna cena sa neprieči žiadnej norme a takýmto postupom nie je porušená žiadna povinnosť ako prvý predpoklad vzniku zodpovednosti škody. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.8.2014.

8. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

9. Predmetom konania je nárok žalobkyne na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia.

10. Podľa § 3 ods. 5 tretia veta Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súd úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti týmto zákonom osobitnými predpismi zodpovedá.

11. V danom prípade rozhoduje o nároku žalobkyne na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia v súvislosti s tým, že v pôvodnom konaní bola voči nej žaloba o zaplatenie 130 eur z titulu nároku na náhradu škody zamietnutá a v tej istej výške žiadala od žalovaného primerané finančné zadostučinenie.

12. Súd v danom prípade v zmysle právneho názoru odvolacieho súdu prehodnotil dôvodnosť nárok a konštatuje, že ak primerané finančné zadostučinenie má byť inštitútom, ktorý slúži na ochranu spotrebiteľa, aby bol účinným a odradzujúcim prostriedkom ochrany pred takýmito konaniami dodávateľa, ktoré sú porušením jeho práv alebo povinností, s tým, že by mal tento inštitút sledovať aj akúsi reparačnú a satisfakčnú funkciu a jeho účelom je určitým spôsobom aj potrestať dodávateľa za protiprávne konanie, ktorým bol spôsobilý spôsobiť škodu spotrebiteľovi a nebyť aktívneho konania spotrebiteľa, bol by túto škodu na úkor spotrebiteľa získal., je nárok žalobkyne dôvodný.

13. Súd v tejto súvislosti poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 371/2018, ktorý uvádza, že v prípade spotrebiteľskej legislatívy je popri gramatickom výklade namieste použiť aj výklad teologický v súlade so zmyslom právnej úpravy, ktorý je v tomto prípade determinovaný princípom potreby zvýšenej ochrany spotrebiteľa. Ten vychádza z požiadavky korektných spotrebiteľských zmlúv voči spotrebiteľom, zo zákazu zneužívania dominantného postavenia dodávateľa a zákazu používania zmluvných podmienok, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

14. Súd preto považuje nárok žalobkyne v celom rozsahu za dôvodný a výšku uplatneného primeraného finančného zadostučinenia za primeranú okolnostiam veci samotnej a charakteru porušenia spotrebiteľského práva vo vzťahu k žalobkyni.

15. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovení §§ 255 a 262 CSP., podľa ktorých súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

16. Súd ustalaňuje, že žalobkyňa mala vo veci plný úspech, a preto jej priznal voči žalovanému nárok na 100% náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresný súd Prešov. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli procesnej uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné rozhodnutie vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 CSP).